

Sygn. akt: I C 354/22 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2022 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Marek Osowicki
Protokolant:	sekretarz sądowy Marta Trzebiatowska

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2022 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. G.

przeciwko (...) Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

1. oddala powództwo,
2. zasądza od powoda M. G. na rzecz pozwanego (...) Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 917,00 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 354/22

UZASADNIENIE

Powód M. G. wniósł przeciwko (...) Towarzystwu (...) S.A. w W. o zapłatę kwoty 2263,20 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 18.11. 2021 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że wyniku zdarzenia z dnia 5.09.2021 r. uszkodzeniu uległ samochód A. (...) o nr rej. (...). Poszkodowany wobec niemożności korzystania z własnego samochodu, wynajął u strony powodowej pojazd zastępczy. W wyniku cesji strona powodowa nabyła wierzytelność przysługującą zbywcy wobec strony pozwanej, w związku z przedmiotową szkodą komunikacyjną. Pokrycie kosztów najmu następuje w niniejszej sprawie z ubezpieczenia OC sprawy zdarzenia. Poszkodowany wynajmował samochód zastępczy przez 26 dni a strona powodowa przyjęła stawkę rynkową 233,70 zł brutto za jeden dzień najmu pojazdu zastępczego i wystawiła fakturę na 6.076,20 zł brutto. Strona pozwana wpłaciła jedynie 3.813 zł brutto przyjmując stawkę 233,70 zł brutto za pierwsze trzy doby najmu a za kolejne dni weryfikując stawkę do 135,30 zł za jeden dzień. Poszkodowany nie ma obowiązku poszukiwać wynajmującego oferującego najniższe ceny za wynajem samochodu. Skoro koszty wynajęcia samochodu zastępczego wyniosły więcej niż ubezpieczyciel przewiduje za usługi tego typu, ubezpieczyciel i tak ma obowiązek je pokryć w całości, ponieważ taką cenę zastosował podmiot działający na rynku lokalnym i taką właśnie cenę faktycznie poniosła poszkodowana. Zdaniem strony powodowej żądanie jest uzasadnione i konieczne.

Pełnomocnik strony pozwanej w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew wskazał, iż

pozwana w dniu 5.09. (...) w którym miała miejsce kolizja, w wyniku której uszkodzeniu uległ samochód marki A. (...) o nr rej. (...) należący do poszkodowanej A. S. świadczyła na rzecz sprawcy szkody ochronę ubezpieczeniową z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Pozwane uznało cały okres najmu pojazdu zastępczego tj. 26 dni. Jednakże odszkodowanie ustaliło za 3 dni w oparciu o stawkę 233,70 zł brutto a za pozostałe dni w stawce 135,30 zł brutto. W mailu z 8 września 2021 r. skierowanym na adres mailowy wskazany przez powoda zgłaszającego szkodę poinformowało, że zorganizuje i umożliwi poszkodowanemu korzystanie z pojazdu zastępczego, którego koszt zostanie pokryty bezpośrednio przez pozwane towarzystwo ubezpieczeń. Pozwane towarzystwo poinformowało poszkodowaną w instrukcji, piśmie załączonym do wiadomości e-mail z 8.09.2021 r. , że w przypadku samodzielnego najmu pojazdu zastępczego od innego podmiotu uznana zostanie stawka za dobę wynajmu nieprzekraczająca stawki 135,30 zł brutto, w segmencie pojazdu poszkodowanego, tj. w segmencie D. Poszkodowana nie była zainteresowana propozycją pozwanej. Poszkodowana zobowiązana była współdziałać z pozwanym przy likwidacji szkody i nie przyczynić się do zwiększenia szkody. Obowiązkiem poszkodowanego jest bowiem podejmowanie działań zmierzających do zminimalizowania szkody.

Uzasadnienie faktyczne:

5.09. (...) doszło do zdarzenia, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki A. (...) o nr rej. (...) należący do A. S..

(bezsporne, nadto akta szkody k. 19-26, 56-61).

(...) Towarzystwo (...) S.A. w W. ponosi odpowiedzialność w przedmiotowej sprawie, na podstawie umowy ubezpieczeniowej z tytułu odpowiedzialności cywilnej, która łączyła sprawcę wypadku z pozwanym.

(bezsporne).

(...) Towarzystwu (...) S.A. w W. e-mail z 8.09.2021 r. poinformowało w mailowym potwierdzeniu zgłoszenia szkody, na adres wskazany przez zgłaszającego, o możliwości zorganizowania bezgotówkowego wynajmu pojazdu zastępczego, podając w przesłanej informacji przykładowe stawki w poszczególnych klasach pojazdów. Pozwana wskazała, że w przypadku samodzielnego wynajmu pojazdu zastępczego stawka za dobę wynajmu zostanie zweryfikowana według zasad według załączonego cennika.

(dowód: k. 59 i 61).

Powód 6.09.2021 r. zawarł z A. S. umowę najmu samochodu H. (...) według stawki 190 zł netto za każdą rozpoczętą dobę wynajmu.

(dowód: umowa najmu k. 29).

Powód M. G. 14.10.2021 r. wystawił fakturę Vat nr (...) na kwotę 6.076,20 zł za najem pojazdu zastępczego marki H. (...) na 26 dni, za stawkę dzienną 233,70 zł brutto.

(dowód: faktura VAT k.32).

Powód 1.12.2021 r. zawarł z A. S. umowę przelewu wierzytelności z tytułu szkody powstałej w pojeździe marki Audi A4 o nr rej. (...).

(dowód: umowa cesji k.27).

Pozwane towarzystwo ubezpieczeń wypłaciło na wskazany rachunek bankowy odszkodowanie, w oparciu o fakturę w kwocie 3.813 zł brutto, z tytułu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego.

(dowód: bezsporne).

Pismem 14.12.2021 r. strona powodowa wezwała pozwane towarzystwo do zapłaty kwoty 2902,80 zł w terminie 7 dni .

(dowód: wezwanie do zapłaty k.15-16).

Uzasadnienie prawne:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do art. 361 § 2 k.c., naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Legitymacja czynna powoda wynika z art. 822 k.c. oraz z art. 509 § 1 i 2 k.c., jako że wierzytelność przysługująca poszkodowanej została przelana na rzecz powoda.

Wynikająca z umowy cesji oznaczona wierzytelność zostaje przeniesiona na cesjonariusza dopiero z chwilą jej powstania, zatem skutek rozporządzający nie następuje w chwili zawarcia umowy cesji (wyrok SN z dnia 9 sierpnia 2005 r., IV CK 157/05, LEX nr 346081; wyż. wskazana uchwała SN z dnia 19 września 1997 r., III CZP 45/97; wyrok SN z dnia 26 września 2002 r., III CKN 346/01, niepubl.).

Strony stosunku zobowiązaniowego wynikającego z odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela mają obowiązek współdziałania (art. 354 § 2 k.c.). W ramach tego obowiązku powinnością poszkodowanego, jako wierzyciela jest lojalne postępowanie na etapie likwidacji szkody przez ograniczanie zakresu świadczenia odszkodowawczego ubezpieczyciela. Brak podjęcia takich działań mimo, że leżały w zakresie możliwości poszkodowanego, nie może zwiększać odszkodowania należnego od ubezpieczyciela zobowiązanego do naprawienia szkody (tak: wyrok SN z 3 kwietnia 2019 r., II CSK 100/18).

Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r. III CZP 5/11 (OSNC 2012/3/28, LEX nr 1011468, Biul.SN 2011/11/5, G.Prawna 2011/223/11) odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej. Jednakże Sąd Najwyższy wykluczył, by szkodę majątkową stanowiła sama utrata możliwości korzystania z pojazdu. Fakt braku możliwości korzystania z pojazdu mechanicznego może być źródłem szkody o charakterze majątkowym wówczas, gdy spowoduje po stronie poszkodowanego poniesienie kosztów najmu pojazdu zastępczego. Są to bowiem wydatki poniesione w następstwie zdarzenia szkodzącego, które by nie powstały bez tego zdarzenia, prowadzące do powypadkowego zmniejszenia majątku poszkodowanego, czyli straty (por. uchwałę SN z dnia 22 listopada 2013 r. III CZP 76/13 lex nr 1392609). Warunkiem sine qua non wskazanej odpowiedzialności jest rzeczywiste poniesienie wydatków na taki najem.

Strona pozwana nie kwestionowała potrzeby korzystania przez poszkodowaną z pojazdu zastępczego. Jej zastrzeżenia dotyczyły wyłącznie stawki czynszu, po poinformowaniu o możliwości skorzystania z samochodu zastępczego w (...), w oparciu o którą powód wyliczył przypadającą mu należność.

Wyrównaniu podlegają jedynie ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego (por. uchwałę SN z 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11). W tej kategorii mieszczą się rzeczywiście poniesione koszty na najem auta o tych samych lub zbliżonych parametrach, co uszkodzony samochód (w związku z szeregowaniem samochodów według ich typów, wyznacznikiem w tym zakresie jest sklasyfikowanie obu pojazdów w tym samym segmencie), choćby nawet były wyższe, niż skalkulowane według średnich stawek obowiązujących na rynku lokalnym (por. uchwałę SN z 13 czerwca 2003 r., III CZP 32/03); ze względu na to, że odszkodowanie nie powinno stanowić źródła przysporzenia, w przypadku najmu auta o wyższym standardzie, rekompensacie nie podlega różnica pomiędzy przewidzianym dla niego czynszem najmu a czynszem właściwym dla auta podobnego do uszkodzonego.

Złożenie oferty zorganizowania najmu i nieskorzystanie z niej przez poszkodowanego bez uzasadnionej podstawy powoduje, że takie postępowanie jest traktowane jako przyczynianie się do powiększania szkody. Ciężar dowodu wykazania, że oferta była złożona i do poszkodowanego dotarła, obciąża ubezpieczyciela.

Pozwany wykazał fakt złożenia w dniu 8.09.2021 r. w mailowym potwierdzeniu zgłoszenia szkody, na adres wskazany przez zgłaszającego szkodę, oferty dotyczącej możliwości zorganizowania bezgotówkowego wynajmu pojazdu zastępczego, podając w przesłanej informacji przykładowe stawki w poszczególnych klasach pojazdów. Pozwana wskazała, że w przypadku samodzielnego wynajmu pojazdu zastępczego stawka za dobę wynajmu zostanie zweryfikowana do stawki według podanego cennika, za którą pozwana jest w stanie zapewnić organizację pojazdu zastępczego.

Zdaniem sądu poszkodowana miała prawo skorzystać z najmu pojazdu zastępczego z wybranej przez siebie wypożyczalni. Niemniej jednak okoliczność ta nie powinna obciążać ubezpieczyciela, który proponował poszkodowanej bezpłatny najem za swoim pośrednictwem. Poszkodowana powinna dostosować w takiej sytuacji stawkę najmu do stawek akceptowalnych przez pozwanego, za które taki sam najem mógłby zorganizować poszkodowanej. W przypadku przekroczenia stawek określonych przez ubezpieczyciela, w umowie najmu samochodu zastępczego, poszkodowana ponosi ryzyko, braku lojalnego współdziałania z ubezpieczycielem przy likwidacji szkody i niespełnienia obowiązku dążenia do minimalizacji szkody.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 25 sierpnia 2017 r. (sygn. akt III CZP 20/17, Legalis nr 1651540), wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione (porównaj też: wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 30.05.2019 r. I ACa 830/18).

Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 10.07.2008 r. w sprawie III CZP 62/08 wskazał, że pojęcie strat jakie poszkodowany poniósł obejmuje także niezaspokojone przez poszkodowanego, wymagalne zobowiązanie na rzecz osoby trzeciej.

Poszkodowany musi wykazać, że faktycznie skorzystał z pojazdu zastępczego. Tak więc dochodzenie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego nie jest uzależnione od faktycznego opłacenia kosztów najmu pojazdu zastępczego, ale od wykazania uszczerbku w majątku w związku z korzystaniem z pojazdu zastępczego. Uszczerbek w majątku w związku z korzystaniem z pojazdu zastępczego powstaje zaś nie tylko w sytuacji opłacenia faktury za najem tego pojazdu, ale także wówczas kiedy jedynie została wystawiona ta faktura, bowiem w tej sytuacji w majątku powstają pasywa.

Powód przedkładając fakturę za najem pojazdu zastępczego udowadnia, że w jego majątku powstał uszczerbek w związku z korzystaniem z pojazdu zastępczego przez poszkodowaną.

Wydatki ekonomicznie uzasadnione to wydatki na najem pojazdu zasadniczo o podobnej klasie do pojazdu uszkodzonego lub zniszczonego, poniesione w oparciu o stawki czynszu najmu, które obowiązują na danym rynku lokalnym (ceny rynkowe za tego typu usługi) i w czasie naprawy pojazdu mechanicznego lub do czasu nabycia nowego pojazdu.

Powód w trakcie procesu nie złożył wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia średniego dobowego kosztu wynajmu pojazdu zastępczego w rejonie, w którym zamieszkiwała poszkodowana, w spornym okresie.

W ocenie sądu w przedmiotowej sprawie powód nie wykazał by wydatki na najem pojazdu zastępczego, przewyższające koszty zaproponowane przez ubezpieczyciela, były celowe i ekonomicznie uzasadnione.

Ocena okoliczności najmu pojazdu zastępczego, w tym nieskorzystania z najmu w wypożyczalni współpracującej z ubezpieczycielem nie nosi charakteru generalnego i każdorazowo podlega indywidualnej ocenie.

Powód nie wykazał, iż strona pozwana nie zaproponowała poszkodowanej wynajmu bezgotówkowego pojazdu zastępczego, by proponowała samochód niższej klasy lub by ze względów logistycznych lub ekonomicznych nie było możliwe wynajęcie samochodu zastępczego, na warunkach zaproponowanych przez ubezpieczyciela. Powód nie wykazał również, w toku niniejszego procesu, aby zaistniały jakiegokolwiek szczególne okoliczności, które uzasadniłyby skorzystanie przez poszkodowaną z pojazdu zastępczego udostępnianego właśnie przez powoda, a nie proponowanego przez pozwanego.

Zatem w ocenie sądu należało przyjąć stawkę dzienną za wynajem samochodu określoną przez ubezpieczyciela w wysokości za pierwsze trzy dni w stawce dziennej 233,70 zł i 135,30 zł brutto za jeden dzień, po dniu zaoferowania poszkodowanej przez pozwanego towarzystwo ubezpieczeń samochodu zastępczego.

Strona pozwana przyznała, iż przyjęła za zasadny czas najmu pojazdu zastępczego obejmujący 26 dni.

Zatem szkoda wynikająca z najmu pojazdu zastępczego przez 3 dni, do czasu złożenia oferty najmu samochodu zastępczego przez pozwanego w stawce 233,70 zł brutto i za 23 dni razy stawka dzienna 135,30 zł brutto, wynosiła łącznie 3813 zł.

W sprawie strona powodowa przyznała, iż pozwane towarzystwo z tytułu najmu samochodu zastępczego wypłaciła kwotę 3813 zł.

Zatem strona pozwana wyrównała stronie powodowej szkodę z tytułu najmu samochodu zastępczego.

Mając na uwadze powyższe sąd oddalił powództwo w całości.

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu stanowił przepis art. 98 k.p.c. Na zasądzone od powoda na rzecz pozwanego koszty procesu, który jest stroną wygrywającą sprawę (art. 98 k.p.c.), złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 900 zł w stawce minimalnej adekwatnej do wartości przedmiotu sporu, zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, 17 złotych tytułem opłaty od pełnomocnictwa.

Z.

1. odnotować

2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda, za pośrednictwem portalu

informacyjnego

3. przedłożyć z apelacją, najdalej za 21 dni od wykonania.

Człuchów, 1 grudnia 2022 r.